

N:o 5

1951

2. vuosikerta

20. 11. 1951

S U O

Julkaisija: SUOSEURA

Toimituskunta: Mauno J. Kotilainen, Martti Salmi

Aatu Pöntys, Lauri Lehtonen (päätoimittaja)

Toimitus:
Helsinki
Mannerheimintie 1
Tapio
Puh. 61 051
Tilauhinta 150:—

Kirjoituksia lainattaessa pyydetään mainitsemaan lehden nimi.

METSÄOJITUKSEN VAIKUTUKSESTA ERÄIDEN RÄMEIDEN PINTAKASVILLISUUTEEN

Olen saanut Metsätieteellisen tutkimuslaitoksen suontutkimusosastolla tehtäväkseni sen koeala-aineiston valossa selvittää metsäojitusten aiheuttamia muutoksia erilaisten suotyypin pintakasvillisuudessa. Koska rämeet ovat hyvin edustettuina vanhimpien järjestelmällisesti tutkittujen ojitusten joukossa ja lisäksi sisältävät sekä parhaimpiin että huonoimpiin hyvyysluokkiin luettavia soita, olen valinnut ne ensimmäisinä tutkimuksen kohteeksi. Tässä yhteydessä voidaan saaduista tuloksista esittää vain pääpiirteet, joita tutkimuksen tässä vaiheessa on pidettävä pikemminkin orientoivina kuin lopullisina päätelminä.

Aineisto käsittää eri puolilta Suomea kaikkiaan 79 keskim. neljäneshehtaarin suuruisia koealaa, jotka jakaantuvat alatyypin kesken seuraavasti:

LR 10, RSR 20, VSR 20, IR 18, NR. 11¹

Kunkin tyypin koealat muodostavat omat havaintosarjansa eri vuosina ojituksen jälkeen alkaen havainnoista ennen ojitusta eli nollavuoden havaintohetkestä aina 40:n vuoden havaintohetkeen asti.

Oheisessa taulukossa nähdään koealojen jakaantuminen eri havaintosarjoihin.

Aluksi tarkastellaan keskimääräisten kokonaislajilukujen vaihteluja eri ajan-kohtina ojituksen jälkeen (kuva 1).

Aineistosta saadut tulokset osoittavat poikkeuksetta, että tultaessa 10-vuoden

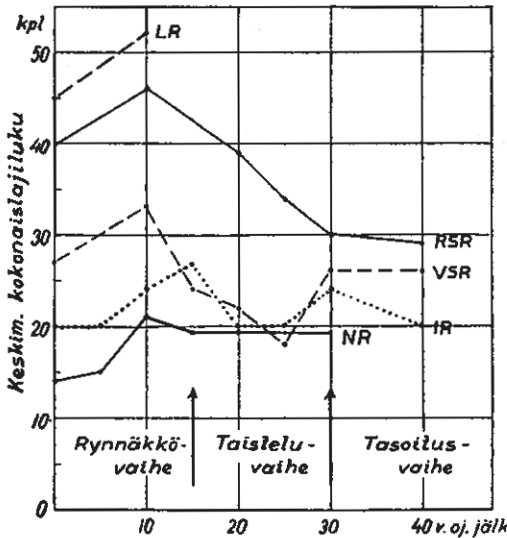
Tyyppi ja koealojen lukumäärä havaintosarjakoikeilualue joissa eri havaintovuosina ojituksen jälkeen:

	0	5	10	15	20	25	30	35	40	v.ojit. jälk. yht.
LR										
Teuravuoma	10	—	10	—	—	—	—	—	—	10
RSR										
Karstula ...	4	—	4	—	4	—	—	—	—	4
Kivalo	14	—	14	—	—	—	—	—	—	14
Vilppula ...	—	—	—	—	2	2	2	—	2	2
										20
VSR										
Karstula ...	7	—	7	—	7	—	—	—	—	7
Häädetjärvi .	5	—	—	5	—	—	—	—	—	5
Pyhäkoski ..	1	—	1	—	—	—	—	—	—	1
Vilppula ...	—	—	—	—	7	7	7	—	7	7
										20
IR										
Ruotsinkylä	6	—	—	6	—	—	—	—	—	6
Tohmajärvi .	4	—	—	4	—	—	—	—	—	4
Raivola	—	3	—	—	3	—	—	—	—	3
Vilppula ...	—	1	1	—	—	1	—	1	—	1
Vilppu'a ...	—	—	—	—	4	4	4	—	4	4
										18
NR										
Karstula ...	5	—	5	—	5	—	—	—	—	5
Raivola	—	5	—	5	—	—	—	—	—	5
Vilppula ...	—	—	—	1	1	—	1	—	—	1
										11

Koealoja kaikkiaan 79

havaintohetkeen kokonaislajiluvut kasvavat kaikilla tyypeillä. Kokonaislajiluvun nousu on sitä suurempi, mitä lajirikkaampi rämetyyppi jo luontaisesti on kysymyksessä. Vaihe, jossa jokaisen koealan kokonaislajiluku aineistossa ehtii kohota maksimiinsa, on nimetty rynnäkkövaiheeksi. Sen pituus on n. 15 vuotta. Yleensä tuntuu siltä, että maksimikohta keskittyy

¹) LR=lettorämeet; RSR=ruohoiset sararämeet; VSR=varsinaiset sararämeet; IR=isovarpuiset rämeet; NR=niittyvillarämeet, joista nykyisin on siirretty käyttämään nimitystä tupasvillarämeet (TR).

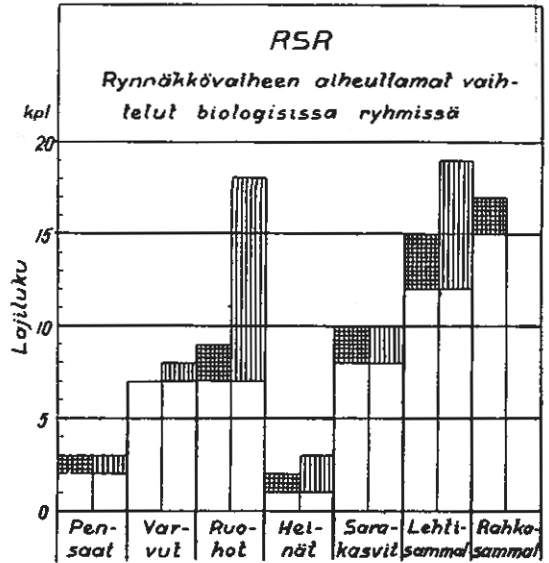

Kuva 1.

lähelle 10-vuoden havaintokohtaa. Eräät seikat aineistossa viittaavat myös siihen, että paremmilla tyypeillä rynnäkkövaiheen maksimi saavutetaan jonkin verran aikaisemmin kuin huonommilla tyypeillä. Yhtä selvästi kuin voidaan todeta lajiluvun nousu kymmenen ensimmäisen vuoden aikana, havaitaan kymmenen seuraavan vuoden kuluttua sen pieneminen. Tämä vaihe on nimetty taisteluvaiheeksi. Siinä rynnäkkövaiheen aikana ilmestyneet ja jo ennen ojitusta esiintyneet kasvilajit kamppailevat keskenään muuttuneen kasvualustan valtaamiseksi. Taisteluvaiheen pituutta määritettäessä on pidetty johtajatuksena sitä, että vaihe päättyy vasta, kun on todettavissa lähinnä seuraava kymmenvuotiskausi lajivaihteluista jokseenkin vapaaksi. Sellaisia päätekohtia näyttävät olevan RSR:llä ja VSR:llä 30 v:n havaintokohdat. LR:n osalta aineisto käsittää vain rynnäkkövaiheen. NR:llä vastaava päätekohta näyttää olevan jo 15 v:n havaintokohdassa. IR:n kokonaislajiluvussa havaitaan vielä 30 v:n havaintokohdassa melkoinen heilahdus, joka johtuu lähinnä voimakkaasta harvennuksesta.

Kolmas vaihe, jossa kokonaislajiluvut aineistossa pysyvät jokseenkin muuttumattomina, on nimetty tasoittumisvaiheeksi.

Siirryn nyt selvittämään rynnäkkövai-

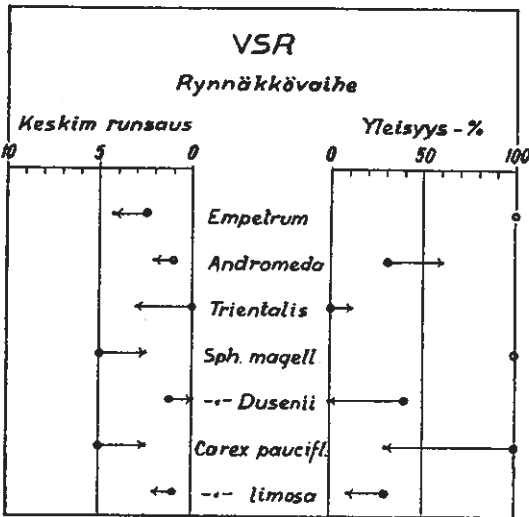
Kuva 2.

heen sisäisiä tapahtumia, jotka eivät kuvastu vain edellä esitetyistä kokonaislajilukujen vaihteluista.

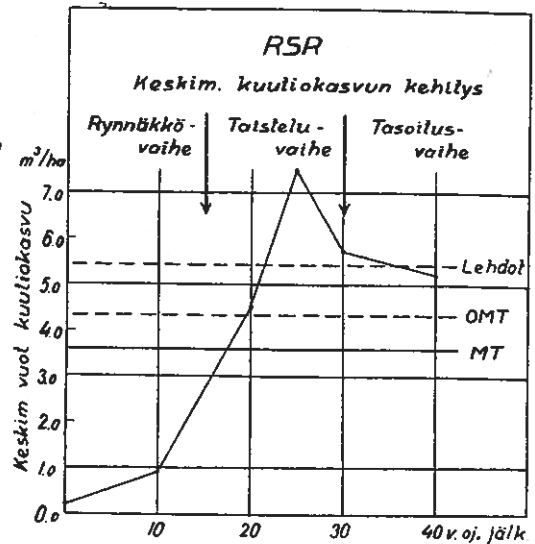
Olen yleiskuvan saamiseksi ottanut esille, miten eri biologiset ryhmät¹⁾ suhtautuvat rynnäkkövaiheen tapahtumiin. Ojituksen vaikutuksesta lisääntyy varsinkin ruohojen lajilukumäärä (LR 6; RSR 9; VSR 8; IR 2; NR 1). Muissa ryhmissä tapahtuu pienissä puitteissa kasvua, lajivaihdoksia jopa häviämisiäkin. Hävinneiden lajien huomattavimman ryhmän muodostaa osa rahkasammalista lukuunottamatta NR:ää, joilla mainittu ryhmä suurenee kolmella lajilla. Esimerkkinä eri ryhmissä tapahtuvista muutoksista rynnäkkövaiheen aikana esitän tilanteen RSR:n kohdalta (kuva 2).

Tässä nähdään edellä esitetyt muutokset 18 RSR koealan havaintosarjasta rynnäkkövaiheen aikana. Kunkin ryhmän lajiluvut ovat rinnakkain siten, että vasemmanpuoleinen osoittaa lajilukua ennen ojitusta ja oikeanpuoleisessa nähdään lajiluku 10 vuoden kuluttua ojituksen jälkeen. Lisäksi edelliseen on merkitty hävinneiden lajien määrä ristiviivoituksella ja jälkimmäiseen uusien lajien lukumäärä pystyviivoituksella. Piirroksessa havai-

¹⁾ Tässä käytetty kasvilajien ryhmittely on seuraava: Pensaat, varvut, ruohot, heinät, sarakasvit, lehtisammalet, rahkasammalet, maksasammalet ja jäkälät.

Kuva 3.

Kuva 4.

taan selvästi ruohojen lisääntymisen ohella myöskin lehtisammalten ryhmässä melkoinen lajiluvun nousu. Muissa ryhmissä vaihtelut ovat huomattavasti pienempiä.

Tämän jälkeen on rynnäkkövaiheessa tapahtuneet muutokset käyty läpi kunkin kasvilajin kohdalta erikseen. Menettelytavan, jota olen käyttänyt kaikkien muidenkin vaiheiden selvittämisessä, katson tarpeelliseksi selostaa näin lyhyessäkin esityksessä.

Kullekin kasvilajille on laskettu yleisyysprosentti koealasarjojen jokaisena havaintoajankohtana. Tämä luku esittää, kuinka monella koealalla ko. kasvilaji prosentuaalisesti esiintyy eri havaintoajankohtana. Toisaalta on jokaiselle kasvilajille laskettu sen keskimääräinen runsaus samoissa havaintokohdissa kasvipeitekuvauksissa käytettyjen Norrlin'in asteikon mukaisten runsausarvojen keskiarvona. Nämä kaksi toisistaan erillistä tapaa seurata kasvilajien vaiheita eri aikana ojituksen jälkeen helpottavat tulosten arviointia varsinkin ristiriitaisissa tapauksissa, joita jonkin verran aina esiintyy eri henkilöiden suorittamissa kasvipeitekuvauksissa.

Menettelytavan selvennykseksi esitetään kuva 3.

Tähän esimerkkiin on VSR:ltä valittu asian havainnollistamiseksi rynnäkkövaiheen aikana ojitukseen hieman eri tavalla suhtautuvia lajeja. Kasvilajin oikealla puolella on yleisyysprosenttiasteikko va-

semmalla 0—10 keskimääräinen runsausasteikko. Ennen ojitusta saadut arvot on merkitty ympyröillä ja tässä tapauksessa kymmenen vuoden havaintohetken vastaavat luvut pisteillä. Nuolet osoittavat muutoksen suuntaa.

Tarkasteltaessa esim. *Empetrumin* esiintymisessä tapahtuvia muutoksia ensimmäisen kymmenen vuoden aikana, voidaan tehdä seuraavat johtopäätökset: Variksenmarja on esiintynyt havaintosarjan kaikilla koealoilla (7 kpl) molemmissa havainnoissa, koska yleisyysprosentti kummassakin tapauksessa on 100. Sen sijaan keskimääräinen runsaus on kohonnut 2.5:stä 4:ään. Kasvilaji on siis rynnäkkövaiheen aikana vielä lujittanut jo alkujankin vakavaa asemaansa. Samaa selvitystapaa voidaan käyttää kaikkiin muihinkin kasvilajeihin nähden.

Voimatta tässä yhteydessä puuttua läheskään kaikkiin kasvilajeihin ja eri alatyypin erikoispiirteisiin keskityn lähinnä yhteisiin piirteisiin edellä esitetyissä vaiheissa.

Rynnäkkövaihetta tarkasteltaessa jae-taan siinä esiintyvät lajit yleisyysprosentin mukaan seuraaviin ryhmiin: hävinneet, häviävät, yleisyydeltään muuttumattomat, lisääntyneet ja uudet lajit. Hävinneiden lajien lukumäärä on sitä suurempi mitä enemmän tulee uusia lajeja, joiden runsaus taasen kytkeytyy tyypin boniteettiin. Esittäökseni joitakin lukuja

aineiston antamista tuloksista, ovat rynnäkkövaiheessa hävinneiden kasvilajien määrät eri tyypeillä seuraavat.

LR 9; RSR 11; VSR 6; IR (1); NR (1).

Nämä lajit ovat esiintyneet ennen ojitusta yleensä siroteltuina pienin runsausarvoin. Tästä poikkeuksen muodostavat oikeastaan vain *Eriophorum gracile* ja *Sphagnum apiculatum* RSR:llä. Varsinkin jälkimmäinen, sillä se on ennen ojitusta esiintynyt kahdeksantoista koelalan havaintosarjan kaikilla koelaloilla saaden keskimääräisen runsausarvon 6.5. Lehtisammalista herkimpiä näyttävät olevan kullekin tyyppille ominaiset *Drepanocladus*-lajit ja »parhaiden» tyyppien lajeista *Bryum ventricosum* ja *Cinclidium stygium*. Rahkasammalista ovat eri tyypeiltä hävinneet seuraavat lajit. LR:ltä *Sphagnum papillosum*, *S. teres* ja *S. contortum*; RSR:ltä *S. apiculatum* ja *S. Girgensohnii*; VSR:ltä *S. Dusenii*.

Yleisyysprosentin mukaan häviävät kasvilajit pienenevät yleensä runsausarvoltaan. Ne ovat siis ainakin rynnäkkövaiheeseen havaintopisteessä sekä yleisyydeltään että runsaudeltaan häviäviä lajeja. Tällaisten kasvilajien lukumäärät eri tyypeillä ovat seuraavat:

LR 7; RSR 13; VSR 7; IR 5; NR 3.

Selvimpiin tämän ryhmän edustajiin kuuluvat suurin osa rahkasammalia, osa lehtisammalista, eräät saralajit erikoisesti *C. limosa* ja heinistä *Molinia coerulea* sekä ruhoista *Scheuchzeria palustris*.

Yleisyysprosentin mukaan rynnäkkövaiheeseen muuttumattomat lajit voidaan runsausarvoissa tapahtuvien muutostensa perusteella jakaa kahteen ryhmään, runsaudeltaan muuttumattomat ja lisääntyvät kasvilajit. Edellisiä on melkoisen vähän ja pääasiallisesti vain LR:llä. Niihin kuuluvat eräät ruohot kuten *Selaginella*, *Tofieldia*, *Parnassia* ja *Pyrola rotundifolia*. Runsaudeltaan lisääntyvät lajit liittyvät välittömästi yleisyysprosenttiltaan lisääntyneiden ryhmään. Sen valtaosan rynnäkkövaiheessa muodostavat varvut. Lisäksi siihen kuuluvat useimmat ruohot ja osa saralajeista. Sammalien edustajia ovat etupäässä mätäslajit kuten seinäsammalet, osa karhunsammallajeista ja rahkasammalista *S. fuscum*, *S. magellanicum* ja *S. robustum*.

Uusien lajien ryntäyksestä antaa aineisto sellaisen käsityksen, että nämä lajit

esiintyvät samaan tapaan siroteltuina kuin edellä esitetyt kokonaan hävinneet lajit. Uudet lajit ovat pääasiassa ruhoja. RSR:lle tulevat yleensä sellaiset kasvilajit, jotka jo ennen ojitusta ovat esiintyneet LR:llä. VSR:lle laasen vastaavasti RSR:den alkuperäislajeja ja IR:lle jokuinen VSR:n ja kangasmaiden yhteinen laji. Niittyvillarämeet saavat sellaisia uusia lajeja kuin mustikan, *Carex rostrata* (vain yksi tapaus) ja pari rahkasammalta nim. *S. robustum* ja *S. rubellum*.

Lähdettäessä tarkastamaan pintakasvilisuuden kehitystä eteenpäin seuraavina havaintoaikoina, voidaan todeta, että rynnäkkövaiheesta saadut havainnot ovat jo viitoittaneet suunnan taisteluvaiheen aiheuttamille muutoksille.

Seuraan ensin RSR:n kehitystä aina viimeiseen havaintohetkeen saakka. Rynnäkkövaiheen aikana häviävistä lajeista on osa hävinnyt kokonaan jo kymmenen seuraavan vuoden aikana, osa on edelleen jäljellä, joskin runsaudeltaan väheten. Rynnäkkövaiheessa uutta alaa valtaavat kasvilajit ovat tarjonneet suurimman yllätyksen. Nimittäin varvut, lukuun ottamatta puolukkaa ja mustikkaa, ovat vastoin odotuksia jäämässä alakynteen. Niinpä kymmenen vuotta myöhemmin ei niitä enää ole lainkaan. Samoin on käynyt rynnäkkövaiheessa voimistuneille saroille. Näin voimakkaan romahduksen on saanut aikaan tiheäksi kehittynyt elinvoimainen puusto, todennäköisesti voimakkaan varjostuksen ja ankaran juuristokilpailun ansiosta. Tämän seikan todistaa eräällä koelalalla suoritettu harvennus 20 vuoden havaintopisteessä. Lajiluku nousee nimittäin kymmenessä vuodessa 18 lajilla, juuri äsken esitetyjä varpuja ja saroja. Puuston jälleen voimistuessa ne häviävät. Sen sijaan harvennetun koelalan koskemattomalla rinnakkaiskoelalalla tapahtuu nopeampi kehitys edellä esitettyyn suuntaan.

Ruhoisten sararämeiden taisteluvaiheessa tapahtuu siis voimakas lajien häviäminen sen ollessa hitaampaa harvennetulla kuin harventamattomalla koelalalla. Uusia lajeja ei yleensä enää ilmesty lukuun ottamatta *Dryopteris spinulosaa* ja *D. linnaenaa*, joiden ilmestymisen mainitussa 20 vuoden havaintokohdassa voi olettaa kehittyneen puuston varjostuksesta johtuvaksi.

Aineiston viimeistä vaihetta, tasoitusvaihetta, tarkasteltaessa voidaan kaavoilla pintakasvillisuuden kehityksen tulevaa suuntaa. Jos jätetään pois RSR:n kasvijaistosta sellaiset lajit, jotka selvästi ovat häviämässä kahden viimeisen havaintohetken välisenä aikana, voidaan koelalle ennustaa seuraavanlainen lajisto.

S a m m a l e t :	H e i n ä t :
<i>Hylocomium prolif.</i>	<i>Deschampsia caespitosa</i>
<i>Pleuroz. Schreberi</i>	" <i>flexuosa</i>
<i>Dicranum undulatum</i>	S a r a t :
" <i>scoparium</i>	<i>Carex canescens</i>
<i>Polytr. commune</i>	" <i>echinata</i>
" <i>juniperinum</i>	
" <i>strictum</i>	R u o h o t :
	<i>Dryopteris spinulosa</i>
V a r v u t :	" <i>linnaeana</i>
<i>Vaccinium v-idaea</i>	<i>Melampyrum pratense</i>
" <i>myrtillus</i>	" <i>silvaticum</i>
	<i>Pyrola secunda</i>
	" <i>minor</i>
	<i>Equisetum palustre</i>

Haluttaessa näin saatua koelaa rinnastaa kangasmetsien metsätyyppeihin, vastaisena pintakasvillisuus metsätyyppiä lähinnä OMT:n paikkeilla.

Edellä läpikäytyt pintakasvillisuuden vaiheet olen vielä sitonut puuston kehitykseen seuraamalla keskimääräisen vuotuisen kuutiokasvun vaiheita samoissa havaintopisteissä (kuva 4).

Tähän on otettu ruohoisten sararämeiden keskimääräiset vuotuiset kuutiokasvut samoilta koeloilta ja vastaavista havaintokohdista kuin edellä esitetyt kasvipeitehavainnot. Lisäksi siinä esitetään kasvu- ja tuottotaulujen vastaava t k a s v u l u v u t MT:ltä, OMT:ltä ja lehtoista. Tässä yhteydessä kiinnitetään erikoisesti huomiota kasvun kehitykseen viimeisen kymmenen vuoden aikana. Siinä keskimääräinen vuotuinen kuutiokasvu pienee vain loivasti verrattuna edellisten kausien jyrkkiin muutoksiin. On todennä-

köistä, että kasvun suhteen alkaa tasoitusvaihe samoilta kohdilta kuin pintakasvillisuudessakin. Kaiken lisäksi näyttää ilmeiseltä, että tasoittuminen saattaa pysähtyä juuri OMT:n kasvua vastaaville kohdille, kuten totesimme pintakasvillisuudenkin voivan tehdä.

Samaan tapaan tarkastellen varsinaisten sararämeiden (VSR) kehitystä, tullaan pintakasvillisuuden vaiheiden käsittelyssä vastaaviin tuloksiin, mutta sillä erotuksella, että kehitys on melkoisesti hitaampaa kuin ruohoisilla sararämeillä. Samaten kangasmetsätyyppiin rinnastettaessa tullaan lähemmäksi MT:tä kuin OMT:tä. Keskimääräisen vuotuisen kuutiokasvun kehitys kulkee myöskin jäljessä RSR:n vastaavaa kehitystä. Se nimittäin kohoaa jatkuvasti viimeiseen havaintohetkeen asti saavuttaen todennäköisesti samalla maksiminsa, koska se on aivan samaa suuruusluokkaa kuin vastaava RSR:n maksimi aineistossa. Näin ollen keskimääräisen kuutiokasvun kehityksen kulku on noin 15 vuotta jäljessä RSR:n vastaavaa kehitystä. Samanlaisen aikamäärän voisi arvioida kuluvan pintakasvillisuudenkin kehittymisessä siihen vaiheeseen, missä RSR:n kehitys oli jo 40 vuoden havaintohetkellä. Isovarpuisten rämeiden vaiheet sen sijaan eivät osoita kymmenen viimeisen vuoden aikana muutosta mihinkään suuntaan ei pintakasvillisuudessa eikä vuotuisen kuutiokasvunsa kehityksessä. 25 vuodessa kasvu saavuttaa arvons, joka on sama vielä 40:nkin vuoden havaintohetkellä vastaten kanervatyyppin keskimääräistä vuotuista kasvua. Pintakasvillisuus on koostumukseltaan pysyväisellä tuntuva kasviyhdyskunta, jossa on sekä suo- että kangasmaiden lajeja. Pysyvältä se tuntuu siksi, että aineiston lisäksi on tarkastettu paria 80 vuoden vanhaa ojitusta, joissa tilanne sekä pintakasvillisuuden että puuston kas-

SUOSEURA

K o k o u s Metsätalossa, Unionink. 40 B (sali III) tiistaina 20. 11. -51 klo 19.

Dipl. ins. N. Paukkonen: Kaivukoneiden käytöstä maanparannustöissä (30 min.),

Maat. metsät. kand. Leo Heikurainen: Turvelajin mikroskooppisesta määrittämisestä (15 min.).

vun suhteen on aivan edellisen kaltainen. Niittyvillarämeillä pintakasvillisuuden kehitys saavuttaa IR:tä muistuttavan vaiheen 15—20 vuoden kuluttua pysyen siinä viimeiseen havaintohetkeen asti.

On ilmeistä, että RSR ja VSR muuttuvat nykyisellä teholla suoritettujen metsäojitusten vaikutuksesta viidenkym-

menen vuoden aikana lähelle kehitystasolta, joka jokseenkin vastaa OMT:tä tai MT:tä sekä pintakasvillisuutensa että puuston vuotuisen kuutiokasvun puolesta. IR ja NR eivät nähtävästi saavuta ainakaan ensimmäisen 100 vuoden aikana vastaavaa astetta nykyisellä ojitusteholla.

On the Influence of Forest Ditching on the Surficial Vegetation of some Hummocky Peat Moors

Material: 79 experimental squares made by the workers of the Peat Department of the Forestry Survey are divided as to their types, as follows:

LR 10 RSR 20 VSR 20 IR 18 NR 11

LR = lettorämeet (fen-like hummocky peat moors with small pines and birches, and dwarf shrubs growing on the hummocks);

RSR = ruohoiset sararämeet (hummocky Carex peat moors with grasses);

VSR = varsinaiset sararämeet (hummocky Carex peat moors proper);

IR = isovarpuiset rämeet (hummocky peat moors with brushwood);

NR = niittyvillarämeet, a new term for it »tupasvillarämeet» = TR (hummocky Vaginatum peat moors).

Drawing 1 shows the average changes of all plant species after ditching in different years. The following stages have been noted, viz. an attack stage, a fighting stage and a compensation stage.

Drawing 2 presents changes of a number of species in the different biological groups of the hummocky Carex peat moors during an attack stage.

Drawing 3 shows a method employed when observing occurrences of different species during various stages. The percentage indicating the occurrence of a species (at the right hand side of the name of a plant) shows on how many squares of the plant material a species is to be found. At left there is a scale for the mean values indicating an abundance of species.

The circles in the scales present numeral values before ditching and the dots in this case corresponding values after a lapse of ten years; the arrows show directions of changes.

Drawing 4 indicates the mean annual cubic growth of hummocky Carex peat moors. The writer wishes to draw attention to the period of the last ten years, in which an apparent compensation stage has started, as is also noted from the surficial vegetation.

Conclusion: It is evident that under the influence of present effective forest ditching during some 50—60 years, the hummocky Carex peat moors with grasses (RSR) and the hummocky Carex peat moors proper (VSR) will undergo a change and gradually tend towards a stage of development, which, as regards the surficial vegetation and the annual cubic growth, fairly corresponds to the Oxalis-Myrtillus or Myrtillus Types. Ditching having present effect, the hummocky peat moors with brushwood (IR) and the hummocky Vaginatum peat moors (NR) will not seemingly attain to a corresponding stage, not at least in the next 100 years.

Juhani Sarasto.

UUTISIA

Kauppa- ja teollisuusministeriö on myöntänyt seuralle 90.000 mk:n määrärahan julkaisutoimintaa varten. Valtiovarainministeriö on puolestaan suostunut seuran anomukseen, että seuralle tehty yli 100.000 mk:n lahjoitukset saa lahjoittaja vähentää verotettavista tuloistaan liittämällä mukaan po. päätöksen ja seuran antaman todistuksen.

SUOVILJELYSYHDISTYKSEN JA ASO:N VILJELYSKELPOISUUSTUTKIMUKSISTA

ASO:n ylimääräinen maatutkimusjaosto on v:sta 1945 alkaen suorittanut vuosittain varsin huomattavassa määrin asutus-toiminnan yhteydessä tarvittavia maiden viljelys- ja asutuskelpoisuustutkimuksia. Ne ovat jatkona niille tutkimuksille, joita Suoviljelysyhdistys aikaisemmin v. 1923—44 suoritti pääasiassa samoja tarkoituksia varten.

Koska näissä, sekä Suoviljelysyhdistyksen että ASO:n puolesta suoritetuissa suomaiden viljelyskelpoisuuden arvioinneissa ja määrittämissä on jatkuvasti käytetty suurin piirtein samoja luokitteluperusteita, on täten saatu kootuksi maastotutkimuksiin nojautuva tilasto, joka käsittää nykyisin jo n. 1/10 maamme koko arvioidusta suoalasta. Kun tutkimuksia on li-